

PLA DOCENT D'ASSIGNATURA

Títol de l'assignatura (pla d'estudis): Filosofia de la condició humana

Subtítol de l'assignatura:

Codi de l'assignatura: 30779

Mòdul al qual pertany: 5. Opt. Cultura i Societat i 9. Opt. Temes de Filosofia, Estètica i Espiritualitat

Tipus: Obligatòria Optativa Segons especialitat cursada

Nombre de crèdits (ECTS): 5 ECTS

Idioma en el qual s'imparteix: Castellà

Professor/s responsable/s (curs 2009 - 2010): Pérez-Borbujo Álvarez, Fernando

Descriptor (màx. 5 línies):

Aquesta assignatura pretén donar una visió filosòfica de la condició humana, convidant a reflexionar sobre l'ésser que som en llurs múltiples i variades facetes, en la seva riquesa i complexitat, des d'un transfons unitari, assajant una possible definició filosòfica de qui és l'home i dels seus trets més excel·lents (facultats, potències, configuració biològica, etc.), com també dels reptes que a la "imatge de l'home" es plantegen en el món contemporani: des de la crisi ecològica, que ha posat de manifest la connexió de l'home amb el seu entorn, fins als avanços tecnològics en l'àmbit de la medicina i la genètica, que ens enfronten amb el desafiament de preservar l'ésser humà i llurs condicions naturals per a les generacions futures.

Objectius formatius (màx. 5 línies):

1. Presentar una visió filosòfica, coherent i íntegra, de la condició humana.
2. Proveir l'alumne de l'instrumental crític, conceptual i de reflexió per abordar els grans problemes que afecten la condició humana des d'un punt de vista filosòfic.
3. Establir un "mapa conceptual" de les grans àrees de reflexió filosòfica que convergeixen en la antropologia filosòfica (epistemologia, filosofia del cos, filosofia

dels sentiments, escola dels valors, fenomenologia de la percepció; filosofia de la religió; sociologia; filosofia de la medicina; ètica; estètica, etc.)

4. Perfilar les àrees frontereres de diàleg entre la filosofia i les altres ciències humanes i socials en la seva reflexió sobre la condició humana: psicologia, medicina, sociologia, biologia, genètica, pedagogia
5. Explicitar els grans reptes a què s'enfronta la imatge de l'home en el món contemporani

Programa (màx. 10 temes):

Tema 1. L'home i la filosofia.

Tema 2. Una doctrina de la intel·ligència.

Tema 3. El drama de la llibertat.

Tema 4. La condició moral de l'ésser humà: el principi de responsabilitat.

Tema 5. El don de la paraula: l'animal parlant.

Tema 6. El problema de l'ànima i del cos en relació amb la definició d'ésser humà.

Tema 7. *Homo faber*: l'home com a projecte. La teoria de la voluntat com a origen de la *praxis* i la *poiesis*.

Tema 8. *Homo politicus*: la dimensió social de l'ésser humà.

Tema 9. *Homo eroticus*: la fascinació de l'home per la bellesa.

Tema 10. *Homo religiosus*: l'home a la recerca de sentit i el problema de la transcendència

Metodologia d'ensenyament (màx. 5 línies):

L'assignatura tindrà 20 hores d'ensenyament presencial amb el grup sencer i la resta de les hores de contacte amb el professor es faran en grups més petits i tutories obligatòries. A més de les classes, el procés d'aprenentatge inclou lectures, grups de discussió i altres activitats formatives assignades pel professor.

Criteris i procediments d'avaluació (màx. 5 línies):

La forma d'avaluació de totes les assignatures del màster és l'avaluació continuada. Segons les normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF, l'avaluació continuada s'ha de basar en un mínim de tres fonts d'avaluació, proves o exercicis realitzats durant el període lectiu de classes. Per fonts d'avaluació s'ha d'entendre pràctiques de seminaris, ressenyes, informes de lectura, informes orals, esquemes o propostes per treballs, treballs en equip, etc. Convindrà que aquestes fonts siguin objectivables i estiguin documentades. Es poden afegir, a més a més, altres criteris com la participació en les discussions a classe. A causa que l'avaluació continuada és aquella que es realitza durant el període lectiu, tots els materials a avaluar en les assignatures del màster tenen com a termini màxim de presentació l'últim dia del període d'exàmens del trimestre en què s'imparteix l'assignatura, període establert al calendari acadèmic de la UPF. Les normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF estableixen que hi ha una única convocatòria per curs acadèmic per cada assignatura o activitat formativa.

L'avaluació de les assignatures del màster és continuada al llarg del trimestre. La nota es basa en un mínim de tres fonts d'avaluació, proves o exercicis realitzats durant el període lectiu de classes. Per fonts d'avaluació s'entenen pràctiques de seminaris, ressenyes, informes de lectura, informes orals, esquemes o propostes per treballs, treballs en equip, etc. Es poden afegir, a més a més, altres criteris com la participació en les discussions a classe. Tots els materials a avaluar en les assignatures del màster tenen com a termini

màxim de presentació l'últim dia del període d'exàmens del trimestre en que s'imparteix l'assignatura.

Bibliografia seleccionada (màx. 10 ítems):

Arendt, H., *La condició humana*, Paidós, Barcelona, 1993.

Heidegger, M., *Ser y Tiempo*, F. C. E., México, 1971.

Jonas, H. *El principio de responsabilidad: ensayo para una ética en la era tecnológica*, Herder, Barcelona, 1995.

Merleau-Ponty, M., *El ojo y el espíritu*, Paidós, Barcelona, 1986.

Nietzsche, F., *Así habló Zaratustra: un libro para todos y para nadie*, Alianza, Barcelona, 1997.

Scheler, M., *El puesto del hombre en el cosmos*, Losada, Buenos Aires, 2004.

Schelling, F. W. J., *Investigaciones sobre la esencia de la libertad humana y los objetos con ella relacionados*, Anthropos, Barcelona, 1988.

Trías, E., *Ética y condición humana*, Paidós, Barcelona, 2000.

Wittgenstein, L. *Investigaciones filosóficas*, Crítica, UNAM, México, 1988.

Zubiri, X., *Dios, Hombre y Naturaleza*, Alianza, Madrid, 1994.